

דף תרגול: הנצרות – מאמונה לדת של אימפריה

מהדורה למורה עולים חדשים

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את ראשית הנצרות ואת דמותו ההיסטורית של ישו
- להבין כיצד ולמה התפשטה הנצרות באימפריה הרומית
- להכיר תאריכים ואירועים מרכזיים: צו מילאנו, הכרה רשמית והפילוג הגדול

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – שאלות רב-ברירה

1. ב – נצרת
2. ב – השלטון הרומי
3. ב – פאולוס
4. ב – הברית החדשה
5. ב – חופש פולחן לנוצרים
6. ג – 380
7. ג – האפיפיור
8. ב – הכנסייה התפצלה לקתולית ואורתודוקסית

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – הוא גדל בנצרת שבגליל
2. לא נכון – היא התפשטה בזכות דרכים טובות, שפה משותפת ומסר של תקווה ושוויון
3. נכון – עד צו מילאנו ב-313 לספירה
4. נכון – כינוס בישופים ב-325 לספירה
5. לא נכון – מרכזה בקונסטנטינופול, הכנסייה הקתולית מרכזה ברומא
6. לא נכון – פאולוס לא היה אחד מהשליחים, הוא הצטרף מאוחר יותר

חלק ג' – השלמת מילים

1. פונטיוס פילטוס
2. השליחים
3. קונסטנטינוס
4. תאודוסיוס
5. שילוש
6. פטריארך

חלק ד' – התאמה

- 1 – ב (צו מילאנו - חופש פולחן לנוצרים)
- 2 – ג (הנצרות הופכת לדת רשמית)
- 3 – א (הפילוג הגדול בין קתולים לאורתודוקסים)
- 4 – ה (הפיץ את הנצרות גם בקרב לא-יהודים)
- 5 – ד (ראש הכנסייה הקתולית ברומא)

חלק ה' – סדר כרונולוגי

1. ישו חי ופעל בארץ ישראל
2. השליחים ופאולוס מפיצים את האמונה באימפריה
3. תקופת רדיפות הנוצרים על ידי קיסרים כמו נירון
4. צו מילאנו - חופש פולחן לנוצרים
5. הנצרות הופכת לדת הרשמית של האימפריה
6. הפילוג הגדול בין הכנסייה הקתולית לאורתודוקסית

חלק ו' – שאלות פתוחות

1. הם סירבו לעבוד את אלי רומא ואת הקיסר, מה שנחשב איום על הסדר הרומי
2. דרכים רומיות טובות, שפה משותפת, ומסר של תקווה ושוויון לכל המאמינים

כרטיס יציאה – מה לחפש

- פאולוס
- ניתן חופש פולחן לנוצרים באימפריה הרומית
- הכנסייה התפצלה לקתולית במערב ואורתודוקסית במזרח

טיפים להפעלה:

- אפשר להשתמש בציר הזמן (313, 380, 1054) ככלי עזר ויזואלי על הלוח
- מומלץ להדגיש את ההבדל בין עובדות היסטוריות לבין אמונות דתיות (למשל תחיית ישו)
- כדאי לתרגל את תרגיל הסידור הכרונולוגי בזוגות לפני המבחן

דף תרגול: הנצרות – מאמונה לדת של אימפריה

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה לומדים איך הנצרות התחילה כקבוצה קטנה, ואיך היא הפכה לדת גדולה באימפריה הרומית.

מילון קטן:

ישו	יהודי מהגליל, הנוצרים מאמינים שהוא המשיח ובן האלוהים
שליחים	12 תלמידים של ישו שהפיצו את האמונה
פאולוס	הפיץ את הנצרות גם בקרב מי שלא היו יהודים
הברית החדשה	ספר הקודש של הנוצרים, לצד התנ"ך
צו מילאנו	החלטה של קונסטנטינוס לתת חופש פולחן לנוצרים
השילוש	אמונה באל אחד בשלושה פנים - האב, הבן ורוח הקודש
אפיפיור	ראש הכנסייה הקתולית, בישוף רומא
הפילוג הגדול	פיצול הכנסייה לקתולית ולאורתודוקסית בשנת 1054

1 חלק א' – שאלות רב-ברירה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. באיזו עיר גדל ישו?

א) ירושלים ב) נצרת ג) בית לחם ד) טבריה

2. מי החליט להרוג את ישו?

א) השלטון היהודי ב) השלטון הרומי ג) הכנסייה ד) הסנהדרין בלבד

3. מי הפיץ את האמונה החדשה גם לא-יהודים?

א) פטרוס ב) פאולוס ג) קונסטנטינוס ד) תאודוסיוס

4. איך קוראים לספר הקודש הנוסף של הנוצרים?

א) התלמוד ב) הברית החדשה ג) המשנה ד) איגרות פאולוס בלבד

5. מה החליט קונסטנטינוס בצו מילאנו?

א) הנצרות אסורה ב) חופש פולחן לנוצרים ג) הנצרות דת רשמית ד) פילוג הכנסייה

6. מתי הנצרות הפכה לדת הרשמית?

א) 313 ב) 325 ג) 380 ד) 1054

7. איך קוראים לראש הכנסייה הקתולית?

א) הפטריארך ב) הבישוף ג) האפיפיור ד) הקיסר

8. מה קרה בשנת 1054?

א) הנצרות הפכה לדת רשמית ב) הכנסייה התפצלה לקתולית ואורתודוקסית ג) הנצרות נאסרה

ד) השליחים הפיצו את האמונה

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	ישו היה יהודי מהגליל.	☐	☐
2	הנצרות התפשטה באימפריה בעיקר בגלל מלחמות.	☐	☐
3	הנוצרים נרדפו במשך כ-250 שנה לפני שקיבלו הכרה.	☐	☐
4	ועידת ניקאה נועדה לקבוע את עיקרי האמונה הנוצרית.	☐	☐
5	הכנסייה האורתודוקסית מרכזה ברומא.	☐	☐
6	פאולוס היה אחד משני עשר השליחים של ישו.	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. ישו הוצא להורג בצליבה בידי המושל הרומי _____ .

2. _____ היו 12 תלמידיו של ישו שהפיצו את האמונה החדשה.

3. הקיסר _____ הוציא את צו מילאנו בשנת 313.

4. בשנת 380 הקיסר _____ הפך את הנצרות לדת הרשמית של האימפריה.

5. ה _____ הוא אמונה באל אחד בשלושה פנים - האב, הבן ורוח הקודש.

6. בראש הכנסייה האורתודוקסית עמד ה _____ .

4 חלק ד' – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. 313 לספירה	___	**א.** הפילוג הגדול בין קתולים לאורתודוקסים
2. 380 לספירה	___	**ב.** צו מילאנו - חופש פולחן לנוצרים
3. 1054	___	**ג.** הנצרות הופכת לדת רשמית
4. פאולוס	___	**ד.** ראש הכנסייה הקתולית ברומא
5. האפיפיור	___	**ה.** הפיץ את הנצרות גם בקרב לא-יהודים

5 חלק ה' – סדר כרונולוגי

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	צו מילאנו - חופש פולחן לנוצרים
☐	הנצרות הופכת לדת הרשמית של האימפריה

☐	הפילוג הגדול בין הכנסייה הקתולית לאורתודוקסית
☐	ישו חי ופעל בארץ ישראל
☐	תקופת רדיפות הנוצרים על ידי קיסרים כמו נירון
☐	השליחים ופאולוס מפיצים את האמונה באימפריה

6 חלק ו' – שאלות פתוחות

ענו בקצרה.

1. מדוע נרדפו הנוצרים באימפריה הרומית לפני שקיבלו הכרה?

2. מהם שלושה גורמים שעזרו לנצרות להתפשט באימפריה הרומית?

כרטיס יציאה

מי הפיץ את הנצרות גם בקרב מי שלא היו יהודים?

מה קרה בצו מילאנו בשנת 313?

מה קרה בפילוג הגדול בשנת 1054?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀